2021

SANSKRIT

(Major)

Paper : 6.3

Full Marks: 60

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

GROUP—A

(Marks : 30)

- 1. Answer the following questions in brief: 1×5=5 अधोलिखितानां प्रश्नानां लघूत्तराणि प्रदेयानि—
 - (a) Who expounded the आयुर्वेद to the sage भरद्राज?

 ऋषिभरद्राजाय आयुर्वेदशास्त्रं केन प्रदत्तम्?
 - (b) Write the name of the six disciples of पुनर्वसु आत्रेय.
 पुनर्वसोः आत्रेयस्य षण्णां शिष्यानां नामानि लिख्यताम्।
 - (c) What is the full form of RAM? RAM इत्यस्य सम्पूर्ण वाचकं किम्?

(d) What is Motherboard? 'माडारव'र्ड' इत्यस्य कोऽर्थः?

- (e) Who is called the father of the modern computer?

 नवीन-स्वयंगणकयन्त्रस्य पितृरूपेण क अभिधीयते?
- 2. Answer the following questions : 2×5=10 अधस्तनानां प्रश्नानाम् उत्तराणि प्रदेयानि—
 - (a) Define कर्म.

 कर्मणः लक्षणमुपस्थाप्यताम्।
 - (b) ''त्रिसूत्रं शाश्वतं पुण्यम्'' What is त्रिसूत्रम्? त्रिसूत्रमिति किम्?
 - (c) What are those शारीरिकदोष? शारीरिकदोषाणि कानि?
 - (d) Write the features of वात. वातलक्षणानि प्रदर्शितानि।
 - (e) Give the name of three output and three input devices.

 त्रयाणां 'आउट्पुट्' इति यन्त्रांशानां त्रयाणाश्च 'इनपुट्' इति यन्त्रांशानां नामानि लेखनीयानि।

3. Explain any one of the following verses : निम्नलिखितयोः एकतरस्य व्याख्या कार्या—

- (a) हिताहितं सुखं दुःखमायुस्तस्य हिताहितम्। मानं च तच्च यत्रोक्तमायुर्वेदः स उच्यते॥
- (b) सामान्यमेकत्वकरं विशेषस्तु पृथक्त्वकृत्। तुल्यार्थता हि सामान्यं विशेषस्तु विपर्ययः॥
- **4.** (a) Define the qualities of the पित्त. 5 पित्तस्य लक्षणानि प्रदेयानि।

Or / अथवा

- (b) Mention the divisions of रस. रसस्य प्रकारभेदान् उपस्थाप्यताम्।
- **5.** Write a short note on any *one* of the following : 5 अधोलिखितयोः **एकतरस्य** टिप्पणी प्रदेया—
 - (a) Keyboard কীৰ'ৰ্ড
 - (b) Mouse माउस्

GROUP—B

(Marks : 30)

- 6. Answer any *two* of the following : $10 \times 2 = 20$ अधस्तनेषु द्वयो: उत्तरं देयम्—
 - (a) Define द्रव्य and गुण as you find in the 'चरकसंहिता'.

 चरकसंहितायाम् उपलभ्यमानानि द्रव्य-गुणयोः च लक्षणानि प्रदर्शितानि।
 - (b) Discuss briefly the आयुर्वेदावतरण. आयुर्वेदावतरणमवलम्ब्य नातिदीर्घो लेखः प्रस्तूयताम्।
 - (c) Write a note on the importance of the आयुर्वेदतन्त्रम्. आयुर्वेदतन्त्रस्य प्रमुखत्वं समाश्रित्य प्रबन्धमेकं प्रस्तूयताम्।
- 7. (a) Discuss the role of secondary memory in the computer. 10 स्वयंगणकयन्त्रे वैकल्पिक-स्मरण-यन्त्रांशस्य कार्यकलापम् आलोच्यताम्।

Or / अथवा

(b) Discuss the function of the laser printer. 'लेजार' इति मुद्रणयन्त्रस्य कार्यस्वरूपं प्रदर्श्वताम्।

* * *

1-21/867

(Turn Over)

1-21/867

3 (Sem-6) SAN M 3